

vervaardigd uit rood marmer en verdween toen de kerk in 1890 afgebroken werd. De oude parochianen hebben dit laatste altaar gekend en een stuk van het retabel werd voor enkele jaren teruggevonden onder de plankenvloer van de sacristie die in het middenschip van de oude kerk gebouwd werd.

Het hoogaltaar van 1644 werd geconsacreerd ter ere van de H. Quintinus : blijkbaar werden de relieken, die in het romaanse altaar staken, er uit weggenomen en in het nieuwe altaar neergelegd.

En wat gewerd er van het romaanse altaar ? Aan de voorkant links van het altaarblad is er een tamelijk diepe regelmatige inkerving : het is duidelijk dat het met lood aan iets anders gelast werd om in de nieuwe kerk van 1644 gebruikt te worden. Zo bleef het daar 250 jaar liggen en ontsnapte het aan de vernieling.

De romaanse kerk werd, volgens Broeder Firmin, omstreeks het midden der 12^e eeuw gebouwd. Het teruggevonden altaarblad is vermoedelijk uit omstreeks dezelfde tijd.

J. NOTERDAEME

AARTSHERTOGIN ISABELLA TE MARIAKERKE.

De vroegere herberg *Prins Albertus* te Mariakerke bij Oostende herinnerde aan de Aartshertog en, volgens de vertelling, nog meer aan zijn gemalin Isabella, die de naam *couleur isabelle* in het leven zou geroepen hebben. Volgens een overlevering door K. De Flou (Wdb. Toponymie I, 187) en E. Vlietinck (Het Oude Oostende, 295) opgetekend, was het in deze herberg dat de aartshertogin Isabella de plechtige eed heeft gedaan niet van linnen te veranderen eer zij Oostende zou ingenomen hebben. Het beruchte beleg duurde bijna vier jaar (1601-1604).

Onze Aartshertogin schijnt met haar gelofte niet zeer oorspronkelijk te zijn geweest. De benaming *couleur isabelle* komt reeds voor in 1595 (Bloch-von Wartburg, Dict. étym. langue française, 331 ; Parijs 1950) en zou teruggaan op de Spaanse koningin Isabella de Katholieke, die in 1491 Granada belegerde en toen zulk een gelofte zou hebben gedaan. Heeft onze vrome Isabella vóór Oostende eenvoudig de grootmoeder van haar grootvader, Keizer Karel, nagedaan, of werd de vertelling van de ene op de andere belegerende Isabella overgedragen ?

E. N.